
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۸۲

کامل

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۴۵۳، «کمل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «کمل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «کمل» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۴۵۳
ریشه	کمل
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۱۱۲

فهرست مشتقات

۱. اَكْنُكُ (۱)   ۲. كَامِلَةٌ (۱)   ۳. كَامِلَةٌ (۱)   ۴. كَامِلَيْنِ (۱)   ۵. لِتَكْمِلُوا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اقی (۱)	۲۳. حجج (۳)	۴۶. رضو (۲)	۶۹. عقب (۱)	۹۱. مثل (۱)
۲. اثم (۱)	۲۴. حرم (۲)	۴۷. رمضان (۱)	۷۰. علم (۳)	۹۲. مرض (۲)
۳. اخر (۱)	۲۵. حصر (۱)	۴۸. رود (۵)	۷۱. عمر (۲)	۹۳. موت (۱)
۴. اذی (۱)	۲۶. حضر (۱)	۴۹. رؤس (۲)	۷۲. عمل (۱)	۹۴. نزل (۱)
۵. ارث (۱)	۲۷. خلق (۱)	۵۰. زلم (۱)	۷۳. غفر (۱)	۹۵. نسک (۱)
۶. اسلام (۱)	۲۸. حلال (۱)	۵۱. سبع (۲)	۷۴. غیر (۳)	۹۶. نصب (۱)
۷. اکل (۱)	۲۹. حمل (۱)	۵۲. سجد (۱)	۷۵. فدی (۱)	۹۷. نطح (۱)
۸. الله (۹)	۳۰. حول (۱)	۵۳. سفر (۱)	۷۶. فرق (۱)	۹۸. نعم (۱)
۹. اله (۹)	۳۱. خشی (۲)	۵۴. سلم (۲)	۷۷. فسق (۱)	۹۹. نفس (۱)
۱۰. امن (۱)	۳۲. خصص (۱)	۵۵. سوء (۱)	۷۸. فضل (۱)	۱۰۰. هدی (۶)
۱۱. انس (۱)	۳۳. خنزر (۱)	۵۶. شدد (۱)	۷۹. قرآن (۱)	۱۰۱. هلل (۱)
۱۲. انن (۳)	۳۴. خنق (۱)	۵۷. شکر (۱)	۸۰. قرء (۱)	۱۰۲. وجد (۱)
۱۳. اهل (۱)	۳۵. دمدم (۱)	۵۸. شهد (۱)	۸۱. قسم (۱)	۱۰۳. ورث (۱)
۱۴. بصر (۱)	۳۶. دمو (۱)	۵۹. شهر (۲)	۸۲. قوم (۱)	۱۰۴. وزر (۳)
۱۵. بلغ (۱)	۳۷. دی (۱)	۶۰. شور (۱)	۸۳. کبر (۱)	۱۰۵. وسع (۱)
۱۶. بین (۱)	۳۸. دین (۳)	۶۱. صدق (۱)	۸۴. کسو (۱)	۱۰۶. وقذ (۱)
۱۷. تمم (۲)	۳۹. ذیح (۱)	۶۲. صوم (۳)	۸۵. کفر (۱)	۱۰۷. وقی (۲)
۱۸. ثلث (۱)	۴۰. ذکو (۱)	۶۳. ضرر (۲)	۸۶. کلف (۱)	۱۰۸. ولد (۸)
۱۹. جناح (۲)	۴۱. رجع (۱)	۶۴. ضلل (۱)	۸۷. کون (۳)	۱۰۹. وله (۹)
۲۰. جنح (۲)	۴۲. رحم (۱)	۶۵. عدد (۲)	۸۸. لحم (۱)	۱۱۰. یسر (۳)
۲۱. جنف (۱)	۴۳. ردی (۱)	۶۶. عرف (۲)	۸۹. لعل (۱)	۱۱۱. یوم (۵)
۲۲. حتی (۱)	۴۴. رزق (۱)	۶۷. عسر (۱)	۹۰. متع (۱)	۱۱۲. یئس (۱)
	۴۵. رضع (۳)	۶۸. عشر (۱)		

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۸۵} شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِكُلِّمَلَأٍ الْعِدَّةَ وَكُلُّبُرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۲. {البقرة - ۱۹۶} وَأَيُّمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَخْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَن كَانَ مِنْكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
۳. {البقرة - ۲۳۳} وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَن أَرَادَ أَنْ يُنَمِّ الرِّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ وِزْرًا شَيْئًا وَلَا يُضَارَّ وَالِدُهُ بَوْلِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِن أَرَادَا فِصَالًا عَنِ تِرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِن أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَزِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
۴. {المائدة - ۳} حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ لَعْبَرِ اللَّهِ بِهِ وَالمُنْخَنِقَةُ وَالمَوْفُودَةُ وَالمُتَرَدِّبَةُ وَالتَّطْيِحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى التُّصْبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكَ فِسْقُ الْيَوْمِ بِيَمِينِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاحْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِيْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ
۵. {النحل - ۲۵} لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ